

Uživatel:Stípekst/Článek do Mefanetinu

Aktivity MEFANETu představeny na konferenci AMEE 2010

prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., Mgr. Martin Komenda

V září loňského roku se v největším skotském městě **Glasgow** konala **mezinárodní konference AMEE 2010**. Sešlo se zde 2400 účastníků z celého světa. Již podruhé bylo součástí této významné akce také předkonferenční prakticky zaměřené **eLearning Symposium**. Po několik dnů měli posluchači příležitost vstoupit do komunity lidí zabývajících se nebo zajímajících se o počítačem podporovanou výuku lékařských a zdravotnických oborů, vyslechnout názory uznávaných odborníků, aktivně či pasivně se účastnit seminářů a prezentovat své vlastní práce prostřednictvím krátkých přednášek nebo posterů. Jelikož se jedná o velmi významné a prestižní setkání, nemohli chybět ani zástupci sítě MEFANET. Z 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy byl vyslán prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., který přednesl v rámci sekce Publishing and sharing resources příspěvek na téma WikiSkripta. Za brněnskou Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity se vydal nasbírat cenné zkušenosti Mgr. Martin Komenda. Ani on nebyl pouze pasivním posluchačem, jelikož představil v posterové sekci publiku síť MEFANET ve sdělení The Common portal platform in the MEFANET project.

Oba zástupci projektu MEFANET poskytli čtenářům své dojmy z této zajímavé konference:

Symposium on Medical Interactive eLearning

Téma počítačem podporované výuky v oblasti medicíny je do programů každoročních konferencí AMEE zařazováno pravidelně, ale jen v míře, která je v širokém spektru zájmů asociace možná. Rychlý vývoj této oblasti pedagogiky si však vynutil občasnou organizaci speciální pre-konference. Na té první nazvané **SMILE 2006** (Symposium on Medical Interactive eLearning) se v Sestri Levante nedaleko Janova účastníci snažili učinit co nejširší přehled metod umožňujících interakci učitele a studenta, takže se mluvilo o blended learning, reusable learning object, interaktivním webu obecně, o výukových hrách a o vývoji virtuálního pacienta, o prvních zkušenostech s wiki a s blogy. Byla to velká směs odvážně načatých přístupů. Na **eLearningovém symposiu na AMEE 2010 v Glasgow** byla zřejmá koncentrace pozornosti na osvědčující se formy mnohem užšího spektra interakcí a výrazně se zvýšila snaha o zapojení studentů do spravování výukových sítí a vzájemných interakcí.

Za pozornost stály tři prostředky poskytující studentům studijní materiály: **výukové sítě, využití wiki a vývoj virtuálního pacienta**

Výukové sítě

Pro uživatele MEFANETu byla zajímavá plenární přednáška Dr. Petera de Jonga z Leidenské Univerzity, ve které sdělil, že byla uvedena do provozu výuková síť všech osmi holandských lékařských fakult. Společný portál vytvořili v Leidenu, přístup do sítě z kterékoliv účastnické fakulty je možný jediným přihlášením, mají vypracován systém spravování sítě a posuzování kvality vystavovaných materiálů. V síti jde pouze o linky na fakulty, obsah je uložen na jednotlivých fakultních serverech. V diskusi jsem blahopřál a potvrdil, že takový systém je životaschopný, neboť je postaven na velmi podobných principech, na kterých byla v roce 2007 spuštěna výuková síť v ČR a SR.

Technologie Wiki

O využití **technologie Wiki** mluvila M. Whiteová z Univerzity v Dundee nedaleko Glasgow. Sdělila, že mají první zkušenosti s webovou stránkou podporujícími pedagogické potřeby studentů lékařství, ve kterých je integrováno wiki, fóra a blogy. Je spravována studenty, umožňuje sdílení výukových materiálů, ve srovnání s Wikipedií je jejich obsah soustředěn na potřeby pregraduálního studia medicíny a je editován zkušenějšími kolegy, správnost zajišťují učitelé - lékaři. Aplikace umožňuje sestavování pracovních skupin, hostování na univerzitních serverech a autorsky je otevřena registrovaným účastníkům včetně studentů, učitelů a zdravotnických pracovníků. Stránku vytvořili studenti 2. ročníku medicíny a spustili v únoru 2010. Po půlročním provozu se ukázalo, že aplikace je užitečným studijním prostředím, podporujícím vývoj studenta. V diskusi jsme porovnali naše zkušenosti s mezioborovými WikiSkriptami (<https://www.wikiskripta.eu>), která vznikla před dvěma lety na 1. LF UK a která jsou spravována studenty nyní již několika lékařských fakult zapojených v MEFANETu. WikiSkripta pak byla představena v samostatné přednášce, kde jsme popsali princip redakční práce studentů, zajišťování spolehlivosti informací a překvapující dynamiku rozvoje (po dvou letech obsahují 3000 článků a každý měsíc jich více než 300 dalších přibývá, jsou tedy druhou nejrychleji rostoucí wiki v České republice a konstatovali jsme, že slouží 24 000 studentů 10 fakult dvou států).

V těchto okruzích jsme zřejmě vykročili dobře a včas.

Virtuální pacient

AMEE 2010 však potvrdila, že ve třetím okruhu - **virtuálním pacientovi (VP)**- máme co dohánět. Z pracovišť s dobře propracovaným VP vystoupil Terry Poulton ze St George's University of London a Norman Berman z Dartmouth Medical School, Hanover, New Hampshire, USA. Na St George University v Londýně dospěli k názoru, že základní (a papírové) kasuistiky jsou pro výuku jednoduché a studentovi neukazují následky jeho rozhodování a

řešení situace, a tak je vyměnili za virtuálního pacienta, tedy obecně použitelný webový interaktivní systém simulující pacienta, umožňujícího učitelovi vytvořit klinickou situaci a studentovi udělat anamnézu, laboratorní vyšetření, diagnózu, terapii, a další aplikace včetně diskuze a zpětných vazeb k vyhodnocení postupu. Norman Berman pak referoval o výsledku studie, která ukázala, že 89% studentů bylo s použitím této výukové technologie spokojeno. Ocenili její vysokou účinnost a usnadňování nácviku potřebných dovedností před stáží u lůžka. Brněnští kolegové učinili dobrý krok v této oblasti, když na konferenci MEFANET 2010 v listopadu 2010 pozvali na slovo vzaté experty - z Anglie již uvedeného Terry Poultona a ze Švédska pak U.G. Forse z Karolinska Institutet.

Závěrem

V průběhu konferenčního setkání bylo k vidění nepřeborné množství zajímavých a inspirujících příspěvků. Především z pohledu dalšího rozvoje a navázání spolupráce na mezinárodní úrovni bylo zastoupení sítě MEFANET na AMEE 2010 velmi vítané. Ani obě sdělení (projekty WikiSkripta a MEFANET) přednesená v rámci paralelních sekcí se obsahově nevymykala z vysoké úrovně a vzbudila překvapivou vlnu zájmu. Věřme, že se v dalších letech opět díky nadšení kolegů z českých a slovenských lékařských fakult o několik krůčků přiblížíme předním světovým leaderům. Nejbližší příležitost k dalšímu porovnání bude už na konci srpna tohoto roku při konferenci AMEE 2011 z rakouské Vídně.